

Bijlagen

Bijlage 1 - Lijst met afbeeldingen

Alle afbeeldingen zijn van Archeologie West-Friesland, tenzij anders vermeld.

Hoofdstuk 1

- Afb. 1.1 De locaties van de ondergrondse vuilcontainers (groene stippen) op een luchtfoto. Bron: PDOK. 3
- Afb. 1.2 De locatie van het plangebied binnen de gemeente Enkhuizen in West-Friesland (witte pinpoint).
Op de kaart is het gemeentelijke samenwerkingsverband Archeologie West-Friesland weergegeven. 4
- Afb. 1.3 Het plaatsen van de betonnen bak aan de Hoogstraat. 6

Hoofdstuk 2

- Afb. 2.1 Een aangetroffen fundering op het Boschplein. 8

Hoofdstuk 3

- Afb. 3.1 Een bestrating bij het Exterpad wordt blootgelegd. 11
- Afb. 3.2 De bovenzijde van het gat is gegraven, waarna documentatie van de bodemopbouw plaatsvindt. 12
- Afb. 3.3 De stalen mal wordt in het gat geplaatst. 12
- Afb. 3.4 Binnen de stalen mal wordt verder uitgegraven. 14
- Afb. 3.5 Het profiel wordt afgestoken, zodat de bodemopbouw zichtbaar wordt. 14
- Afb. 3.6 Bij het uitgraven wordt met een metaaldetector gezocht. 15

Hoofdstuk 4

- Afb. 4.1 De zware fundering van een overkluizing wordt weggehakt bij het Wilhelminaplantsoen. 16
- Afb. 4.5 Het zuidprofiel van EHN02 (profiel 11). 21
- Afb. 4.6 Bij het uitgraven binnen de stalen mal komen palen van naaldhout tevoorschijn. 21
- Afb. 4.8 Het zuidprofiel van EHN03 (profiel 6). 23
- Afb. 4.9 Keramiekvondsten uit de periode 1620-1630. 24
  - 1. Bodem van vermoedelijk een voetschaal van witbakkend aardewerk.
  - 2. Bovenkant van een vaasje met twee oren van Italiaanse faience.
  - 3. Fragment van een bord van Portugese faience.
  - 4. Fragmenten van een bord van Portugese faience.
  - 5. Twee vroege tabakspijpen.
- Afb. 4.10 Vaas met twee oren van Italiaanse faience, gevonden aan de Raamstraat in Enkhuizen. 25
- Afb. 4.11 Keramiekvondsten uit kuil S7. 26
  - 1. Fragment van een steengoedkan, met een applique met het wapen van Amsterdam.
  - 2. Bord van Nederlandse majolica.
  - 3. Fragment van een ploischotel uit Montelupo.
  - 4. Fragment van een kom uit Italië of Portugal.
- Afb. 4.12 Een baksteen, gemaakt van een stuk dakpan. 27
- Afb. 4.13 Metaalvondsten uit de afvallaag uit de 17de eeuw. 27
  - 1. Keurlood met huismerk.
  - 2. Loden kolslof.
  - 3. Messing ketting.
- Afb. 4.14 Twee wandtegels met identiek decor. 28
- Afb. 4.15 1 en 2: Twee wandtegels van het Nederlands Tegelmuseum. 29
- Afb. 4.16 3 t/m 6: Vier wandtegels van Museum Rotterdam. 29
- Afb. 4.18 Uitsnede uit de kaart van Jacob van Deventer uit circa 1560 met de locatie van EHN04 (rode cirkel). 31
- Afb. 4.19 Uitsnede uit de kaart van Wagenaar uit 1577 met de locatie van EHN04 (rode cirkel). 31
- Afb. 4.20 Het oostprofiel van EHN04 (profiel 13). 32
- Afb. 4.21 Binnen de stalen mal komt een houten schot tevoorschijn. 33
- Afb. 4.22 Fragmenten van de planken van het schot. 33

• Afb. 4.23 Keurlood voor een haringnet van de stad Oudewater.	34
• Afb. 4.25 Straatje van plat liggende bakstenen.	36
• Afb. 4.26 Het westprofiel van EHN05 (profiel 5).	37
• Afb. 4.28 Het noordprofiel van EHN07 (profiel 1).	39
• Afb. 4.29.1 Keramiekvondst uit een 17 ^{de} -eeuwse laag: een oliekannetje met slibversiering.	39
• Afb. 4.29.2 Keramiekvondst uit een 17 ^{de} -eeuwse laag: een klein tabakspijpje.	40
• Afb. 4.30 Metaalvondsten.	40
1. Zilveren 6-stuiverstuk, geslagen in 1691 in Overijssel.	
2. Rekenpenning uit 1588.	
• Afb. 4.32 Keramiekvondsten.	43
1. Bodem van een kan van Portugese faience.	
2. Fragment van een geplooid bord van Portugese faience.	
3. Fragment van een jydepot uit Denemarken.	
4. Fragment van een kom op voet uit Montelupo.	
• Afb. 4.33 Keurlood uit Edam.	43
• Afb. 4.34 Graafwerkzaamheden op dezelfde locatie in 2018.	44
• Afb. 4.35 Het westprofiel van EHN08 (profiel 12).	44
• Afb. 4.36 Kopje van Chinees porselein.	45
• Afb. 4.37 Metaalvondsten.	46
1. VOC-duit uit de 18 ^{de} eeuw.	
2. Keurlood met monogram.	
• Afb. 4.38 Een houten kadebeschoeiing.	46
• Afb. 4.39 Houten paal van de kadebeschoeiing.	47
• Afb. 4.41 Het oostprofiel van EHN09 (profiel 7).	49
• Afb. 4.42 Keramiekvondsten.	50
1. Fragment van een bord van Nederlandse majolica.	
2. Fragment van een witbakkende pot, vermoedelijk uit Duitsland.	
3. Fragment van een bord uit Beauvais.	
4. Bord van Nederlandse majolica met bakfouten in het glazuur.	
• Afb. 4.44 De overkluizing onder het Spuihuisje bij de Zuider Havendijk. Foto: Jan-Sebastian van Lissum.	52
• Afb. 4.45 Het muurwerk in EHN11.	52
• Afb. 4.46 Het noordprofiel na het afbreken van de bovenkant van het muurwerk.	54
• Afb. 4.47 Het zuidprofiel na het afbreken van de bovenkant van het muurwerk.	54
• Afb. 4.48 De locatie van EHN11 geplot op de kadastrale kaart uit 1823.	55
• Afb. 4.49 Het oostprofiel van EHN11 (profiel 2).	55
• Afb. 4.51 De Wierdijk op de kaart van Wagenaar uit 1577. Het noorden is rechts.	57
• Afb. 4.52 De locatie van EHN14 op de kaart uit de kroniek van Brandt uit 1666.	57
• Afb. 4.53 Het Oostindisch Huis aan de Wierdijk op een tekening uit 1772. Achter het gebouw is een schip in aanbouw zichtbaar. Uiterst rechts het nog bestaande Staverse Poortje. Collectie Noord-Hollands Archief.	58
• Afb. 4.54 Het oostprofiel van EHN14 (profiel 3).	59
• Afb. 4.55 Stukjes eikenhout uit de compacte laag.	60
• Afb. 4.56 Stukjes naaldhout uit de compacte laag.	60
• Afb. 4.57 Een klont aan elkaar gekit hout en teer/harpuis.	61
• Afb. 4.58 Enkele houten palen in de laag met houtstukjes.	61
• Afb. 4.60 De bodemopbouw bij EHN15.	64
• Afb. 4.61 Roodbakkende grape met gele slibbogen op de schouder (buiten- en binnenkant).	64
• Afb. 4.64 Het noordprofiel van EHN14 (profiel 4).	67
• Afb. 4.65 Vlak 1 met fundering S4 (rechtsboven) en losse brokken muurwerk.	68
• Afb. 4.66 Fundering S4.	68
• Afb. 4.67 Sloot S5 in vlak 2.	69
• Afb. 4.69 Het westprofiel van EHN19 (profiel 8).	72

• Afb. 4.70 Regenwaterkelder S9.	72
• Afb. 4.72 Fragment Swatow-porselein uit Zhangzhou.	73
• Afb. 4.71 Fundering S10.	73
• Afb. 4.73 Metaalvondsten.	74
1. Duit van Zeeland uit 1765.	
2. Vlinderscharnier van ijzer.	
3. Koperen (paarden)bel.	
4. Gesnoerde duit van Holland uit 1721.	
• Afb. 4.75 Foto van de gracht in Melkmarkt-Venedie kort voor de demping. We kijken in de richting van de Dijk, links in de verte de locatie van EHN20. Collectie Oud Enkhuizen.	76
• Afb. 4.76 Het noordprofiel van EHN20 (profiel 10).	77
• Afb. 4.77 Messing huls, vermoedelijk van een schietmasker.	77
• Afb. 4.79 Uitsnede uit de kaart uit de kroniek van Brandt uit 1666. De rode stip geeft bij benadering de locatie van EHN21 aan. Bij de letter f de voormalige kapel van het Sint Claraklooster.	80
• Afb. 4.80 Het westprofiel van EHN21.	80
• Afb. 4.81 Keramiekvondsten uit de tijd van het vrouwenklooster.	81
1. Roodbakkende grape.	
2. Fragment van een roodbakkende lavabo.	

Hoofdstuk 5

• Afb. 5.1 Het werk bij de Hoogstraat.	82

Bijlage 2 - Determinatielijsten

Keramik

Vnr	C	Complex-datering	Keramik soort	Subtype	Vorm	Code	N rand	N overig	N som	MAE	Typedatering	Decoratie	Opmerkingen
1		1600-1630	roodbakkend aardewerk		grape	r-gra-	0	1	1	1			inwendig groen, geheel glazuur
1	1	1600-1630	Italiaans tinglazuuraardewerk		vaas	i-vaa-	1	0	1	1	1600-1650	compendiario	bovenkant vaas met twee afgebroken oren, zie rapport Raamstraat
1		1600-1630	roodbakkend aardewerk		indet	r-indet-	0	6	6	0			
1		1600-1630	roodbakkend aardewerk		deksel	r-dek-8	1	0	1	1			groot model met hoge rand
1		1600-1630	roodbakkend aardewerk		grape	r-gra-	3	0	3	3			
1		1600-1630	roodbakkend aardewerk		kop	r-kop-	1	0	1	1			
1		1600-1630	roodbakkend aardewerk		vuurstolp	r-vst-	0	1	1	1			rond, geen glazuur, inwendig roet
1		1600-1630	roodbakkend aardewerk		kop	r-kop-	1	0	1	1			inwendig groen, klein (speelgoed)
1		1600-1630	roodbakkend aardewerk		bord	r-bor-6	1	0	1	1	1600-1650		groene spiegel
1		1600-1630	witbakkend aardewerk		bakpan	w-bak-5	1	0	1	1			
1		1600-1630	witbakkend aardewerk		kop	w-kop-	0	3	3	2			geel-groen, standvlak
1		1600-1630	majolica (Nederlands)		bord	m-bor-	0	1	1	1	1600-1650	schaakbordmotief	
1		1600-1630	Italiaans tinglazuuraardewerk		bord	i-bor-	0	1	1	1	1600-1650	compendairio	
1		1600-1630	roodbakkend aardewerk		bakpan	r-bak-4	2	1	3	1			
2			pijpaarde		tabakspijp	py-tabakspijp-	0	1	1	1			
2		1400-1600	steengoed 2 (met glazuur)		kan	S2-kan-	0	1	1	1		geen	creme, lintoor
3		1675-1750	steengoed 2 (met glazuur)		kan	S2-kan-	0	2	2	1		wafel+kobalt	
3		1675-1750	witbakkend aardewerk		indet	w-indet-	1	0	1	1	1650-1725		lekschaal?
3		1675-1750	Aziatisch porselein		kop	p-kop-	2	2	4	2	1675-1750	blauwe beschildering	Kangxi
3		1675-1750	Aziatisch porselein		bord	p-bor-	0	2	2	2	1675-1750	blauwe beschildering	schotels
3		1675-1750	Aziatisch porselein		bord	p-bor-	3	0	3	2	1600-1650	blauwe beschildering	kraakporselein
3		1675-1750	faience (Nederlands)		bord	f-bor-	0	2	2	1	1650-1700	blauwe beschildering	spreukenbord
3		1675-1750	Italiaans tinglazuuraardewerk		bord	i-bor-	0	1	1	1	1575-1625	berrettino	
3		1675-1750	roodbakkend aardewerk		bord	r-bor-	0	1	1	1	1700-1800	gemarmerd	Friesland
3		1675-1750	roodbakkend aardewerk		bord	r-bor-	1	0	1	1	1700-1750	slibversiering	Nederrijns
3		1675-1750	majolica (Nederlands)		bord	m-bor-	1	1	2	2		blauw+meerkleurig	
3		1675-1750	faience (Nederlands)		bord	f-bor-	6	4	10	5	1700-1775	blauwe beschildering	diverse decors, veel gestileerd en vol geschilderd
3	1	1675-1750	pijpaarde		tabakspijp	py-tabakspijp-	1	1	2	1	1610-1630		zeer klein, geen merk

3		1675-1750	majolica (Nederlands)	kom	m-kom-	1	0	1	1	1650-1700	wit	
4		1600-1750	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-	2	1	3	2	1675-1750	slibversiering	Nederrijns
4		1600-1750	steengoed 2 (met glazuur)	indet	S2-indet-	0	2	2	2	1650-1750		
4		1600-1750	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	0	1	1	1	1600-1650	blauwe beschildering: kraakrand, fruit op spiegel	glazuur slecht
4		1600-1750	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	1	2	3	2	1600-1650	1x kraak 1x meerkleurig	
4		1600-1750	Portugees tinglazuuraardewerk	bord	po-bor-	1	0	1	1	1600-1650	kraakdecor	
4	4	1600-1750	Portugees tinglazuuraardewerk	bord	po-bor-	1	0	1	1	1600-1650	kraakdecor	nieuw model: geplooid wand, platte gegolfde vlag, standing
4	3	1600-1750	Portugees tinglazuuraardewerk	kan	po-kan-	0	1	1	1	1600-1650	blauwe beschildering	bodem kan
4		1600-1750	witbakkend aardewerk	indet	w-indet-	4	2	6	5	1650-1725		
4		1600-1750	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	4	7	11	10	1650-1750		divers
4	2	1600-1750	jydepotaardewerk	grape	jy-gra-	1	0	1	1			stuk rand met lintoer
4		1600-1750	Italiaans tinglazuuraardewerk	lekschaal	i-lek-	1	0	1	1	1600-1650	wit	
4	1	1600-1750	Italiaans tinglazuuraardewerk	kom	i-kom-3	1	0	1	1	1600-1650	meerkleurig	kom op voet, Montelupo
4		1600-1750	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	2	0	2	2	1675-1725	blauw	
4		1600-1750	pijpaarde	tabakspijp	py-tabakspijp-	10	0	10	10	1650-1750		
4		1600-1750	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	0	4	4	3	1650-1725	paars-geel-blauw-groen	diverse decors
4		1600-1750	Italiaans tinglazuuraardewerk	bord	i-bor-	0	1	1	1		berrettino met witte hoogsels	
4		1600-1750	steengoed 2 (met glazuur)	pot	S2-pot-	1	0	1	1	1700-1750	kobalt	
4		1600-1750	Aziatisch porselein	bord	p-bor-	1	2	3	2	1600-1650		kraak
4		1600-1750	Aziatisch porselein	kop	p-kop-	1	0	1	1		bloemen	17de eeuw?
4		1600-1750	industrieel wit	bord	iw-bor-	1	0	1	1	1750-1850		
4		1600-1750	faience (Nederlands)	bord	f-bor-	7	7	14	10	1650-1750	blauwe beschildering	divers
4		1600-1750	faience (Nederlands)	pispot	f-pis-	0	1	1	1	1650-1725	wit	
4		1600-1750	faience (Nederlands)	kan	f-kan-	0	1	1	1		paarse spikkels	
5		1600-1650	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	1	1	2		1550-1650		divers
5	2	1600-1650	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	1	1	2	1	1600-1650	italiaans decor blauw-geel	2 borden? Bakfouten in glazuur
5		1600-1650	bijna-steengoed	indet	S4-indet-	0	1	1	1	1275-1325		oor
5		1600-1650	witbakkend aardewerk	indet	w-indet-	1	0	1	1	1550-1650		pot met bandoor, Duits?
5		1600-1650	Italiaans tinglazuuraardewerk	bord	i-bor-	1	0	1	1	1575-1625	berrettino	
5		1600-1650	witbakkend aardewerk	bakpan	w-bak-5	3	0	3	2			
5	1	1600-1650	Frans witbakkend	bord	wf-bor-	0	1	1	1	1575-1625	sgraffito, groene accenten	Beauvais
5		1600-1650	Italiaans tinglazuuraardewerk	bord	i-bor-	0	1	1	1	1550-1650	meerkleurig	montelupo

6		pijpaarde	tabakspijp	py-tabakspijp-	0	3	3	1			
6		1700-1800 majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	1	0	1	1	1700-1800	blauw-geel	
9	1	1700-1800 Aziatisch porselein	bord	p-bor-	0	1	1	1		blauwe beschildering	groot dikwandig bord, swatow
9		1700-1800 Aziatisch porselein	bord	p-bor-	0	1	1	1	1700-1800		
9		1700-1800 steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	2	2	1	1700-1800		
9		1700-1800 roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	1	1	1			
10		1500-1700 steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	1	1	1			
10		1500-1700 roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	1	0	1	1	1450-1600	slibbogen op schouder	spaarzaam glazuur
10		1500-1700 witbakkend aardewerk	grape	w-gra-	0	3	3	1	1600-1700		
10		1500-1700 roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-	0	1	1	1	1500-1600		
11		1500-1600 steengoed 2 (met glazuur)	indet	S2-indet-	0	1	1	1			grijs
11		1500-1600 roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	6	6	2			
11		1500-1600 witbakkend aardewerk	indet	w-indet-	1	0	1	1			geheel groen
12		1625-1675 Duitsland-west aardewerk	bord	dw-bor-	0	1	1	1	1600-1675	slibversiering	Ochtrup
12		1625-1675 pijpaarde	tabakspijp	py-tabakspijp-	1	0	1	1	1700-1750		merk: gekroonde 9. ruis
12		1625-1675 roodbakkend aardewerk	pispot		1	0	1				
12	1	1625-1675 roodbakkend aardewerk	kan	r-kan-72	0	1	1	1	1625-1675	slibversiering groen-geel	oliekannetje, Gouda
12		1625-1675 roodbakkend aardewerk	lekschaal	r-lek-	1	0	1	1			
12		1625-1675 roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	3	12	15	3			
12		1625-1675 steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	2	2	1	-	geen	Frechen
12		1625-1675 witbakkend aardewerk	indet	w-indet-	4	8	12	5	1600-1675		groen-geel en groen-mangaan, oa kop en grape
12		1625-1675 roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-	0	4	4	1	1600-1650	NH-slib	
12		1625-1675 Italiaans tinglazuuraardewerk	bord	i-bor-	0	1	1	1	1600-1625	berrettino	Ligurië
12		1625-1675 faience (Nederlands)	bord	f-bor-	3	1	4	2	1650-1675	wit	
12		1625-1675 faience (Nederlands)	kan	f-kan-	0	1	1	1	1625-1675	blauwe beschildering	
12		1625-1675 faience (Nederlands)	bord	f-bor-	1	0	1	1	1650-1700	blauwe beschildering	
12		1625-1675 pijpaarde	tabakspijp	py-tabakspijp-	4	3	7	4	1625-1700		ongemerkt
13		1550-1650 roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	1	2	3	1			geheel glazuur
13		1550-1650 roodbakkend aardewerk	kop	r-kop-	0	1	1	1			standing, beroet
14		1525-1625 roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	2	1	3	2			kleine scherfjes
15		1600-1650 witbakkend aardewerk	indet	w-indet-	0	1	1	1			
15		1600-1650 majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	1	0	1	1	1600-1650	blauwe beschildering	
15		1600-1650 roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	3	3	1			
16		1675-1750 Duitsland-west aardewerk	indet	dw-indet-	0	1	1	1		slibversiering	roze baksel

16	1675-1750	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-	0	2	2	1	1700-1750	witte slib en geel glazuur	standvlak	
16	1675-1750	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	5	5	2	1650-1725			
16	1675-1750	steengoed 2 (met glazuur)	fles	S2-fle-	0	1	1	1	1700-1750		bodem standvoet	
17	1625-1650	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	0	1	1	1		compendiario decor		
17	1625-1650	roodbakkend aardewerk	lekschaal	r-lek-	1	0	1	1				
17	1625-1650	witbakkend aardewerk	indet	w-indet-	0	5	5	2			geel-groen en geel-mangaan	
17	1625-1650	pijpaarde	tabakspijp	py-tabakspijp-	2	9	11	2			1 ongemerkt, andere gekroonde bloem	
17	1625-1650	roodbakkend aardewerk	kop	r-kop-	1	0	1	1			inwendig glazuur	
17	1625-1650	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	1	0	1	1			kraagrand	
17	1625-1650	roodbakkend aardewerk	pot	r-pot-	1	0	1	1			geen glazuur, inwendig beroet, aspot	
17	1625-1650	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	0	1	1	1		kraakdecor		
17	1625-1650	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	5	5	2				
18	1575-1625	witbakkend aardewerk	indet	w-indet-	0	2	2	2			groen-groen en geel-groen	
18	1575-1625	Weser-aardewerk	kom	we-kom-	1	0	1	1		slibversiering		
18	1575-1625	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-34	1	0	1	1	1550-1600			
18	1575-1625	roodbakkend aardewerk	pispot	r-pis-	1	0	1	1				
18	1575-1625	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	4	23	27	4				
29	1600-1650	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	0	1	1	1		kraakdecor		
29	1600-1650	pijpaarde	tabakspijp	py-tabakspijp-	0	1	1	1	1610-1650		stukje steel	
30	1900-1930	industrieel wit	kop	iw-kop-	0	1	1	1	1900-1930	merk regout nr90		
31	1800-1900	witbakkend aardewerk	indet	w-indet-	0	1	1	1	1600-1700		ruis	
31	1800-1900	industrieel wit	kom	iw-kom-	1	1	2	1	1800-1900	bolletjesrand		
32	1675-1850	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	1	1	1			dikke wandscherf	
33	1800-1900	roodbakkend aardewerk	deksel	r-dek-	1	0	1	1			bovenkant mangaanglazuur	
33	1800-1900	roodbakkend aardewerk	kom	r-kom-	1	0	1	1		slibversiering rand	Friesland	
34	1620-1630	witbakkend aardewerk	grape	w-gra-	1	1	2	1				
34	1620-1630	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-6	2	0	2	1	1600-1650	ringeloor op vlag, spiegel groen		
34	1620-1630	roodbakkend aardewerk	kop	r-kop-2	3	1	4	2			inwendig glazuur	
34	2	1620-1630	Portugees tinglazuuraardewerk	bord	po-bor-	0	1	1	1	1600-1650	kraakdecor	
34	1	1620-1630	pijpaarde	tabakspijp	py-tabakspijp-	2	2	4	2	1610-1630		ongemerkt
34		1620-1630	faience (Nederlands)	bord	f-bor-	0	2	2	2	1620-1635	kraakdecor beide, achterzijde ook beschildering	dunne vroege faience
34		1620-1630	Weser-aardewerk	kom	we-kom-	1	0	1	1	1580-1620	slibversiering	
34		1620-1630	steengoed 2 (met glazuur)	knikker	S2-knikker-	1	0	1	1			grote knikker
34		1620-1630	Italiaans tinglazuuraardewerk	bord	i-bor-	0	2	2	2	1580-1625	berrettino	
34		1620-1630	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	3	2	5	5	1600-1650	3x italiaans decor, 1x granaatappel, 1x berrettino	

34		1620-1630	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	0	1	1	0	1600-1650	blauwe bladeren (imitatie Ligurisch wit)	hoort bij V35, hierbij gevoegd; spiegel
34		1620-1630	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	0	1	1	1	1625-1700	landschap in blauw	ruis?
34		1620-1630	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-6	1	0	1	1	1600-1650	spiegel groen	klein model
34		1620-1630	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	1	0	1	1			stukje hals
34		1620-1630	witbakkend aardewerk	pispot	w-pis-2	1	2	3	1			groen-geel
34		1620-1630	witbakkend aardewerk	bakpan	w-bak-3	4	0	4	2			groen
34		1620-1630	witbakkend aardewerk	pot	w-pot-21	1	10	11	1			geel-groen
34		1620-1630	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	18	18	0			
34		1620-1630	roodbakkend aardewerk	olielamp	r-oli-	1	0	1	1			onderkant
34		1620-1630	roodbakkend aardewerk	test	r-tes-	0	1	1	1			geen glazuur, beroet
34		1620-1630	witbakkend aardewerk	indet	w-indet-	1	2	3	1			
34	4	1620-1630	witbakkend aardewerk	voetschaal	w-voetschaal-	0	1	1	1			bodem met voet, dia 13 cm, groen-geel
34	3	1620-1630	Portugees tinglazuuraardewerk	bord	po-bor-	1	0	1	1	1600-1650	afwijkend decor	
35		1600-1630	roodbakkend aardewerk	lekschaal	r-lek-8	2	2	4	1			
35	2	1600-1630	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-5	1	0	1	1	1600-1650	blauwe bladeren en kabelrand	
35	4	1600-1630	Italiaans tinglazuuraardewerk	kom	i-kom-	1	0	1	1		beide zijden blauwe beschildering	afwijkend decor, herkomst onzeker, Portugees?
35	3	1600-1630	Italiaans tinglazuuraardewerk	plooischotel	i-plo-	0	1	1	1		vlag: panelen in blauw en geel	Montelupo
35		1600-1630	steengoed 1 (zonder glazuur)	kan	S1-kan-39	0	1	1	1		relief	stuk bodem standvoet, Siegburg
35	1	1600-1630	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	1	1	1		wapen Amsterdam+ twee klimmende leeuwen	Frechen
35		1600-1630	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	1	1	2	1			groot model, kraagrand
35		1600-1630	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	1	0	1	1	1600-1650	blauwe beschildering	
35		1600-1630	roodbakkend aardewerk	test	r-tes-	3	0	3	1			geen glazuur, test?
36		1575-1625	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	2	4	6	2			
36		1575-1625	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-6	1	0	1	1	1600-1650		groene spiegel
36		1575-1625	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	1	1	1		randje rond applique	bruin glazuur, Raeren?
36		1575-1625	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-	2	0	2	2			1 inwendig groen
36		1575-1625	witbakkend aardewerk	indet	w-indet-	0	5	5	2			
36		1575-1625	industrieel wit	bord	iw-bor-	1	0	1	1			ruis
36		1575-1625	Weser-aardewerk	bord	we-bor-	1	0	1	1	1580-1620	bibbermotief	
37		1600-1650	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	0	1	1	1			
37	1	1600-1650	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-14	1	0	1	1	1600-1650	noppenrand, lopend dier op spiegel	
37	2	1600-1650	witbakkend aardewerk	pot	w-pot-	1	0	1	1		nagelindrukken	glazuur inwendig oranje-bruin, Duitsland?
37		1600-1650	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-1	1	3	4	1			geen glazuur, beroet

38		1550-1600	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-1	2	0	2	1	slibbogen	
38		1550-1600	Weser-aardewerk	kom	we-kom-	1	0	1	1	slibversiering	
38		1550-1600	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-1	1	0	1	1		sterk beroet, geen glazuur
38		1550-1600	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	1	4	5	1		
38		1550-1600	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-29	1	2	3	1		beroet
38		1550-1600	witbakkend aardewerk	vuurstolp	w-vst-	1	0	1	1		halfroond
40		1550-1625	witbakkend aardewerk	bakpan	w-bak-	1	0	1	1		
40		1550-1625	Frans witbakkend	bord	wf-bor-	0	1	1	1	lijnen	rood-geel,Beauvais, Frankrijk
40		1550-1625	witbakkend aardewerk	kan	w-kan-	0	1	1	1		dik oor, groen. Import?
40		1550-1625	Italiaans tinglazuuraardewerk	bord	i-bor-	0	1	1	1	blauw decor, grotendeels weg	Montelupo?
40		1550-1625	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-29	1	0	1	1		
40		1550-1625	witbakkend aardewerk	vuurstolp	w-vst-	0	1	1	1		
40		1550-1625	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	3	4	7	3		
40		1550-1625	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-	3	0	3	3		
40		1550-1625	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-34	1	0	1	1		groot model
40		1550-1625	roodbakkend aardewerk	pot	r-pot-	0	1	1	1		groot horizontaal oor, geen glazuur, aspot
40		1550-1625	Weser-aardewerk	pot	we-pot-	1	0	1	1	bibbermotief	
40		1550-1625	Iberisch roodbakkend	amfoor	ib-amf-	0	1	1	1		wandfragment, dunwandig, glitters
41		1500-1600	roodbakkend aardewerk	pispot	r-pis-	2	1	3	1		
41	1	1500-1600	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-43	1	0	1	1	slibbogen en driespruiten op schouder	
41		1500-1600	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	1	1	2	2		
41		1500-1600	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-5	1	0	1	1		
42		1500-1800	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-6	1	0	1	1		Bergen op Zoom
42		1500-1800	roodbakkend aardewerk	olielamp	r-oli-	1	0	1	1	1500-1650	
43		1525-1575	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-	2	4	6	2		kraagranden
43		1525-1575	roodbakkend aardewerk	pispot	r-pis-18	2	10	12	1		geen glazuur
43		1525-1575	witbakkend aardewerk	kop	w-kop-	1	0	1	1	golfrand bij rand en buikknik	volledig geel glazuur
43		1525-1575	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	1	0	1	1		hoge hals met kraagrand
43		1525-1575	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	1	1	2	2		kraagrand
43		1525-1575	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-1	3	2	5	1		vrij platte steel
43		1525-1575	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-34	1	2	3	1		klein model, glazuur
43		1525-1575	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-34	1	12	13	1		spaarzaam glazuur, niet beroet
43	1	1525-1575	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-8	1	0	1	1		vrijwel compleet, beroet, spaarzaam geglazuurd, kalkaanslag inwendig, 1 oor
43	2	1525-1575	roodbakkend aardewerk		r--	1	0	1	1		lavabo! Tuit, kraagrand, rand met indrukjes en golfrand op buik
43		1525-1575	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-1	0	1	1	1	slibbogen	

43	1525-1575	roodbakkend aardewerk	grape	r-gra-8								
44	1150-1250	Pafrrath-aardewerk	kogelpot	bg-kog-	1	0	1	1			kraagrand	
45	1450-1550	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-1	1	0	1	1		witte slib en groen glazuur bovenzijde		
46	1700-1800	roodbakkend aardewerk	bord	r-bor-1	0	1	1	1	1500-1575	slibbogen		
46	1700-1800	roodbakkend aardewerk	indet	r-indet-	4	0	4	4	1700-1800		diverse vormen	
46	1700-1800	faience (Nederlands)	bord	f-bor-	2	2	4	4	1675-1800	divers		
46	1700-1800	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	0	1	1	1	1600-1650	schaakbord		
46	1700-1800	industrieel wit	bord	iw-bor-	1	0	1	1	1770-1790	blauw decor	Engeland, schotel	
46	1700-1800	Aziatisch porselein	kop	p-kop-	0	1	1	1	1700-1800	bloemen		
46	1700-1800	industrieel wit	kop	iw-kop-	0	1	1	1	1750-1800	gele bloem		
46	1700-1800	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	1	1	1	1700-1800	geen		
46	1700-1800	witbakkend aardewerk	indet	w-indet-	0	1	1	1	1600-1700		groen-mangaan	
46	1700-1800	witbakkend aardewerk	kom	w-kom-	1	0	1	1	1700-1800			
46	1	1700-1800	Aziatisch porselein	kop	p-kop-4	1	0	1	1	1600-1650	bloemen en vogel	hoogte 4,5 cm
46	1700-1800	witbakkend aardewerk	grape	w-gra-	0	2	2	1	1700-1750	vlekkengoed		
47	1600-1800	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-	0	1	1	1	1600-1650	NH slib		
47	1600-1800	roodbakkend aardewerk	bakpan	r-bak-	0	1	1	1			bodem	
47	1600-1800	majolica (Nederlands)	bord	m-bor-	0	1	1	1	1625-1700	meerkleurig		
47	1600-1800	steengoed 2 (met glazuur)	kan	S2-kan-	0	1	1	1	1575-1625		grijs-blauw, rijk versierd	
49	1500-1650	roodbakkend aardewerk	vuurstolp	r-vst-	1	0	1	1		geen glazuur, beroet, klein model		

Bouwkeramiek

Vnr	Sub	Complex-datering	Keramiek soort	Vorm	N rand	N overig	N som	MAE	Type-datering	Decoratie	Opmerkingen
1	1	1600-1630	roodbakkend aardewerk	dakpan	1	0	1	1			baksteun; glazuur op breuk en aanbaksels
3			majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1620-1650	polychroom: granaatappel in diagonaal, hoek: lelies	
3			faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1700-1800	mangaan: ornamentdecor	klein fragment
4			faience (Nederlands)	wandtegel	0	1	1	1		schip?	klein fragment
4			majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1630-1660	drietulp binnen accolade met meanders	
4			majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1620-1650	bloem in cirkel met meanders	rood baksel, productie Hoorn/Enkhuizen?
5			faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1700-1800	schip op zee, hoek: ossenkop	
5			faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1700-1800	landschap/Bijbels in cirkel, hoek: ossenkop	klein fragment
5			majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1620-1650	dier/bloem in cirkel met meanders	klein fragment
7			geelbakkend aardewerk	baksteen	1	0	1	1			compleet 17,5x8,5x3,5
9			faience (Nederlands)	wandtegel	0	1	1	1	1700-1800	onduidelijk	klein fragment
12			faience (Nederlands)	wandtegel	0	1	1	1	1700-1800	landschap	klein fragment
13		1550-1650	roodbakkend aardewerk	baksteen	1	0	1	1			klinker, 3,5 cm dik
17		1625-1650	roodbakkend aardewerk	dakpan	0	1	1	1			geglazuurd! 1625-1650
17		1625-1650	roodbakkend aardewerk	dakpan	3	0	3	2			oud-hollandse pan
18		1575-1625	roodbakkend aardewerk	dakpan	1	0	1	1			baksteun; brokje met glazuurvlek en aanbaksels pottenbakken
18		1575-1625	roodbakkend aardewerk	plavuis	3	0	3	3			brokken plavuis dik 2 en 2,5, 1 met glazuur
29			faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1650-1700	hoek: ossenkop	klein fragment
29			faience (Nederlands)	wandtegel	6	3	9	3	1650-1800	witjes	fragmenten
30			majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1		veelkleurig bloemvaas, hoek: grote ossenkop	rood baksel, beschildering uitgelopen (productiefout)
33			faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1650-1750	hoek: spinnenkop	klein fragment
33	1		majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1610-1630	Chineze tuin met bloem en bladeren, hoek: gebogen lijnen	zacht geel baksel met insluitsels, Enkhuizer productie?
34			faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1650-1750	onduidelijk	klein fragment
34	1		majolica (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1610-1630	Chineze tuin met krekeltje, bloem en bladeren, hoek: gebogen lijnen	zacht geel baksel met insluitsels, Enkhuizer productie?
38		1550-1600	roodbakkend aardewerk	plavuis	2	0	2	2			dik 2,5 glazuur
42			faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1650-1700	hoek: ossenkop	klein fragment
42			roodbakkend aardewerk	plavuis	1	0	1	1			geel geglazuurd (met groene vlekken)
42			roodbakkend aardewerk	dakpan	1	0	1	1			klein fragment daktegel?
46			faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1650-1750	landschap in cirkel	klein fragment
47			faience (Nederlands)	wandtegel	1	0	1	1	1650-1750	ruit met mangaan gesprende hoeken	klein fragment
48			majolica (Nederlands)	wandtegel	0	1	1	1	1600-1650	pompadour	klein fragment
48			faience (Nederlands)	wandtegel	2	0	2	1	1700-1900	witjes	kleine fragmenten
49		1500-1650	roodbakkend aardewerk	baksteen	1	0	1	1			10 cm breed, raar afgesleten

Metaal

Vnr	M	Snr	Locatie	Materiaal	Vorm	N (voor)	N (na)	Afmeting (mm)	Datering	Opmerkingen
1			Molenweg-Venuslaan	zink	beslag	1	0	39x24		
1			Molenweg-Venuslaan	lood	kogel	1	1	15	1550-1850	Ronde kogel van musket of roer
2	M01		Driebanen 67	lood	keurlood	1	1	34x26	1550-1700	haringnetlood Oudewater, vz: poort van stadswapen en randtekst OVD, kz: incompleet, letter G
2			Driebanen 67	messaging	indet	1	1	32x24		dikke ovalen schijf met rond gat; beslag?
3	M01		Kolhornstraat 1-Vest	zilver	munt	1	1	28	1691	Rijderschelling/6-stuiverstuk van Overijssel
3			Kolhornstraat 1-Vest	lood	indet	1	1	18		Rond en afgeplat aan beide zijden. Gewichtje?
4			Noorderweg-Noordergracht	koper	munt	1	0	19	1877-1941	Leeuwencent
4			Noorderweg-Noordergracht	messaging	lepel	1	1	88x22		Gemaakt uit één stuk en met gat bovenin steel
4			Noorderweg-Noordergracht	messaging	indet	1	1	85x8		Massieve, vierkantige lange staaf, taps toelopend. Poot van passer?
4			Noorderweg-Noordergracht	lood	indet	1	0	72x20		
4			Noorderweg-Noordergracht	RVS	lepel	1	0	143x30	1950-2023	Lepeltje versierd in rococostijl met goudkleurige randen, tekst achterop: Amil Edelstahl-Rostfrei 1810
4			Noorderweg-Noordergracht	lood	kogel	1	1	11	1550-1850	Voor pistool, roer of karabijn
4			Noorderweg-Noordergracht	lood	dop	1	1	27x23x18	1550-1800	Dop kelderflës (boven- en onderstuk), incompleet
4	M01		Noorderweg-Noordergracht	lood	keurlood	1	1	19x13	1550-1700	Klein keurlood van Edam, vz: stier, kz: onbekende tekens
4			Noorderweg-Noordergracht	messaging	muurhaak	1	1	31x24	1600-1650	Incompleet (haak afgebroken)
5			Sijbrandsplein 13	lood	indet	3	0			
5			Sijbrandsplein 13	lood	kogel	2	0	16	1550-1850	Platte kogels
5			Sijbrandsplein 13	tin	lepel	1	0	80x6	1600-1750	Fragment steel lepel
5			Sijbrandsplein 13	lood	indet	1	1	35x14		Strookje lood met afgebroken spaken, mogelijk fragment speelgoed
9			Meidenmarkt-Boschplein	koper	munt	1	1	22	1788	Duit Gelderland
9	M01		Meidenmarkt-Boschplein	koper	munt	1	1	21	1765	Duit Zeeland
9	M02		Meidenmarkt-Boschplein	ijzer	scharnier	1	1	43x80		Vlinderscharnier met vijf gaten
9			Meidenmarkt-Boschplein	lood	indet	2	0	31		
9			Meidenmarkt-Boschplein	lood	vensterlood	2	0	20		
10	M01		Venedie-Sint Jansstraat	messaging	huls	1	1	11x15	1941-2023	Afgeschoten huls, vermoedelijk patroon van schietmasker voor slachten van vee
11			Plein Hoogstraat	lood	keurlood	1	1	30x24	1550-1700	Lakenlood? Onbekend symbool met drie ovalen in elkaar
11			Plein Hoogstraat	lood	keurlood	1	1	25x14	1550-1700	Klein keurlood van Edam? Symbool lijkt op stier
11			Plein Hoogstraat	lood	indet	1	0	33x18		
11			Plein Hoogstraat	messaging	indet	1	1	45x10	1550-1650	Fragment riemhanger?
11			Plein Hoogstraat	messaging	indet	1	0	49x16	1950-2000	
11			Plein Hoogstraat	messaging	meubelknop	1	1	21x7		Nagel (incompleet) met bolle hoed
11			Plein Hoogstraat	lood	vensterlood	1	0	18x16		
11			Plein Hoogstraat	messaging	muntgewicht	1	1	14	1500-1700	Slechte staat. Met koggeschip bv voor noble of ryal
12				messaging	bel	1	1	26x25x14	1500-1700	Fragment (onderkant) van kogelbel

12		lood	netverzwaring	1	1	20x19x16		Bolvormig
12	M01	messing	rekenpenning	1	1	27	1588	vz: gekroonde leeuw + SOLATVR CONSCIENTIA, kz: ruiter + SAXA PER ICNES (NIET LEESBAAR)
12		koper	munt	1	1	22	18de eeuw?	duit Holland? Zeer sterk versleten
12		koper	munt	1	1	19	1884	1 Leeuwencent 1884 Willem III
12		koper	munt	1	1	17	1948	1 cent Wilhelmina
12		lood	dop	1	0	19x19x7		Loden draaidop kelderfles
12		lood	kogel	1	0	12	1550-1850	Ronde loden kogel roer of karabijn
19		lood	indet	6	0	div		Plakjes lood
19		ijzer	spijker	1	0	39x9		Vierkant/gesmeed
19		ijzer	indet	1	0	34x27x2		Plat stukje ijzer
19		lood	kogel	1	1	16	1550-1850	Musketkogel
29		koper	munt	1	1	19	1660	Duit West-Friesland
46	laag 3 profiel 12	lood	indet	1	0	27x10		Rolletje lood met strepen, mogelijk afgebroken schroefdraad dop kelderfles
46	laag 3 profiel 12	messing	ring	1	1	17x4		Mogelijk vingerring
46	M01 laag 3 profiel 12	lood	keurlood	1	1	28x22		Vz. soort monogram in vorm van letter E, omringd door parelcirkel, kz. Cijfers 20?
46	laag 3 profiel 12	koper	munt	1	1	27x24		indet
46	laag 3 profiel 12	messing	lepel	1	0	45x20		Lepelbak van klein (thee-)lepeltje, spitsovaal, modern
46	M02 laag 3 profiel 12	koper	munt	1	1	21	17..	VOC-duit, vml. van West-Friesland?
46	laag 3 profiel 12	messing	indet	1	0	83x67		Fragment van ronde messing plaat, dun, zonder versieringen
34		ijzer	indet	3	0	div		Drie fragmenten ijzer, indet.
34		slak	slak	1	0	58x27		
34		lood	indet	2	0	25x15		Twee plakjes lood
34		koper	munt	1	1	20	1590-1598	Duit Holland, z.j.
34	M01	lood	keurlood	1	1	25x16x6	1550-1700	Keurlood met huismerk, kz: geen stempel
34	M02	lood	kolfslof	1	1	70		klein model kolfslof, versierd met radderengeb
35	M01 7	messing	indet	6	6	div		Soort ketting van dun koperdraad met ringetjes
36	as-achtige laag op 90cm onder maaiveld	koper	munt	1	0	25x23		slechte staat
36		lood	indet	1	0			groot stuk geknipt lood met gaatje
41		brons	indet	1	1			rand van voet kandelaar?
41		messing?	indet	1	1			indet
42	M01	messing	bel	1	1	26x26	1550-1700	(Paarden-)bel, voorzien van uitstaand oog bovenop
42	M02	koper	munt	1	1	20x12	1721	Duit Holland in vierkant geknipt, met afgeronde hoeken, huisvliet? Speelmunt?
48		messing	ring	1	0	27		

Glas

Vnr	Complexdatering	Kleur	Vorm	Code	N rand	N overig	N som	MAE	Typedatering	Opmerkingen
4		geen	fles	GLS-fle-	1		1			klein flesje, compleet
31	1800-1900	blauw	indet	GLS-indet-	0	1	1	1	1800-1950	klein fragment
46	1700-1800	geen	indet	GLS-indet-	1	0	1	1		knop van iets
47	1600-1800	blauw	indet	GLS-indet-	1	0	1	1	?	gek fragment, gemarmerd

Overig

Vnr	Complexdatering	Materiaal	Subtype	Vorm	N totaal	Typedatering	Opmerkingen
8		Slak		brok	2		zware brokken slakmateriaal
17	1625-1650	schelp	oester		1		
18	1575-1625	Schelp	oester		1		
18	1575-1625	natuursteen		brok	2		gneiss? Van slijpsteen?

Leer

Vondst-volgnr	Onderdeel	Aantal fragm	Versiering	Leersoort	Afmetingen	Schoen links/rechts	Literatuur	Opmerkingen
39-T01	Lap vilt	1		wol	22,5 x 14 cm			vouw in het midden
46-L01	bovenleer	1		rund			goubitz blz 196	
46-L01	veter	1						
50-L01	hielstuk	1		rund				halfhoge schoen

Enkhuizen – Vuilcontainers binnenstad

Dendrochronologisch onderzoek

Van Daalen Dendrochronologie

Projectnummer: 25.013

Kenmerk opdrachtgever: 537

Afgerond: juli 2025

Auteur: ir. S. van Daalen

DOI: <https://doi.org/10.34894/NCDKIM>

Contact:

Industrieweg 14F, 8131 VZ, Wijhe

vandaalen@dendro.nl

www.dendro.nl

tel: +31 (0)630114237

In opdracht van:

Archeologie West-Friesland

Afdeling VVH/bureau Erfgoed

Postbus 603

1620 AR Hoorn

Samenvatting

Bij archeologisch onderzoek ten behoeve van de plaatsing van een aantal vuilcontainers in Enklhuizen is een klein aantal houten vondsten aangetroffen. Hierbij gaat het om bouwhout in de vorm van een grenen (*Pinus sylvestris* L.) paal en eiken (*Quercus* sp.) planken van hergebruikt scheepshout, en twee kleine paaltjes van els (*Alnus glutinosa* Gaertn.). Daarnaast is een natuurlijke vondst in een veenlaag aangetroffen. Hier ging het om wilg (*Salix* sp.).

Het bouwhout is dendrochronologisch onderzocht. De grenen paal dateert in 1605. Het is niet duidelijk of de wankant aanwezig is, of een enkele jaarring ontbreekt, maar hoe dan ook valt het kapinterval in of kort na 1605.

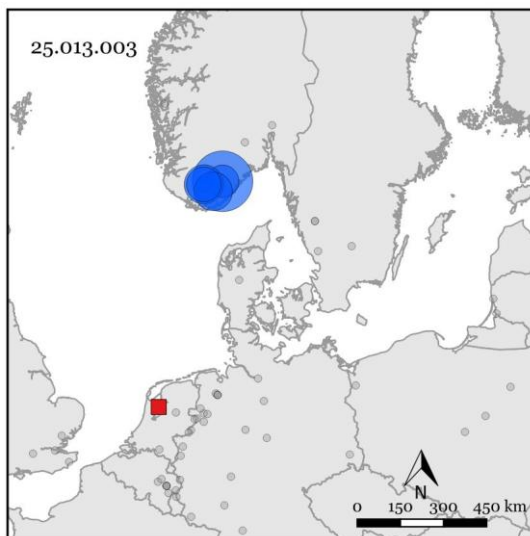
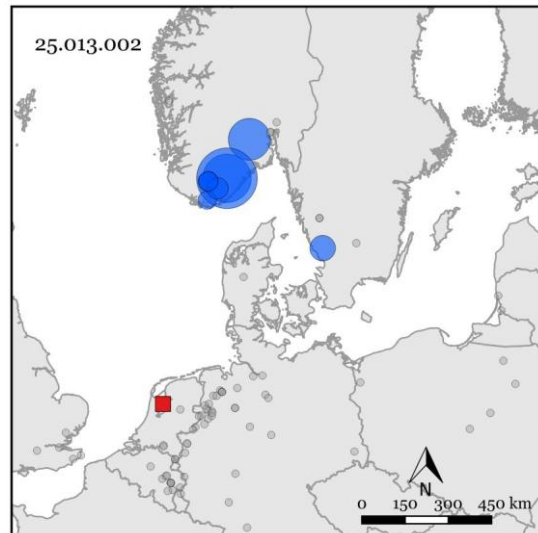
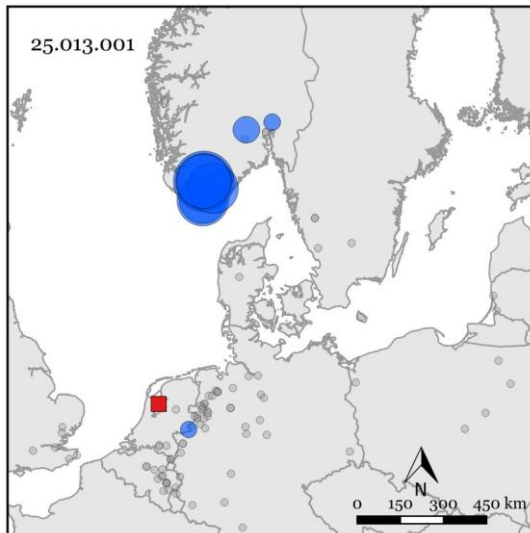
Het hergebruikte scheepshout dateert op verschillende momenten in de 15^e eeuw. Zonder spinthout kan er echter geen afgebakend kapinterval bepaald worden.

Samenvatting van de resultaten

spoornr.	monster	omschrijving	houtsoort	meting	kapinterval
13	5	paal	grove den	25.013.001	1605-1608
-	7	stronk in veen	wilg	-	
16	8	paaltjes	els	-	
16	9	plank (hergebruikt scheepshout)	eik	25.013.002	na 1479
16	10	plank (hergebruikt scheepshout)	eik	25.013.003	na 1440

De herkomst van zowel het grenen als het eiken ligt in het zuiden van Noorwegen.

Methode en termen staan toegelicht in bijlage 1 en 2.

Geografische weergave van de synchronisatieresultaten. De grootte van de blauwe cirkel geeft de (relatieve) sterkte van de t-waarde aan, een grijze stip geeft aan dat een meting wel voldoende overlap heeft met een referentiecurve, maar een t-waarde lager dan 4 en/of een GLK lager dan 60.

■ *geeft aan waar het hout is aangetroffen.*

Resultaten

Overzicht van de resultaten. $n/n(s)$: aantal (spint)ringen, eind: datering buitenste jaarring, type: soort kapinterval, GLK: Gleichlaüfigkeit, t-waarde: Student t-waarde. Grafische weergave van de metingen met aangegeven referentie staat in bijlage 3.

spoonr.	monster	omschrijving	houtsoort	meting	n	$n(s)$	type	laatste ring	referentie	overlap	GLK	t-waarde	deel van:
13	5	paal	grove den	25.013.001	232	n.v.t	E	1605	NLPISY ¹	232	71,3	10,9	-
16	9	plank (hergebruikt scheepshout)	eik	25.013.002	94	-	D	1470	NLNO ²	94	80,9	9,79	-
16	10	plank (hergebruikt scheepshout)	eik	25.013.003	76	-	D	1431	NLNO	76	72,4	7,5 ²	-

---

¹ Import uit Zuid-Noorwegen. Referentiecurve voor grove den (1228 - 1785). Van Daalen, niet gepubliceerde data.

² Nederland, import uit Zuid-Noorwegen. Referentiecurve voor eik (1287 - 1677). Van Daalen, niet gepubliceerde data.

Literatuur

Baillie, M.G.L., 1982: *Tree-ring dating and Archaeology*. ISBN 0-7099-0613-7. Croom Helm Ltd. London.

Bronk Ramsey, C., 2009: Bayesian analysis of radiocarbon dates. In: *Radiocarbon*, 51(1), pp. 337-360.

Hollstein, E., 1980: *Trierer Grabungen und Forschungen. Band XI*, Rheinisches Landesmuseum Trier. ISBN 3-8053-0096-4. Verlag Philipp von Zabern, Mainz am Rhein.

Pilcher, J.R., Sample preparation, Cross-dating, and Measurement. In: Cook, E.R., Kairiukstis, L.A., (eds) 1990: *Methods of Dendrochronology, Applications in the Environmental Sciences*. Kluwer Academic Publishers. ISBN 0-7923-0586-8.

Schweingruber, F.H., 1990: *Mikroskopische Holzanatomie. Formenspektren mitteleuropäischer Stamm- Und Zweigölzer zur Bestimmung von recentem und subfossilem Material*. 226 pp. Zürcher AG. ZugOxf.: 811.1 __ 016 : 810 : 814.7 (4). 3^e druk.

Methode

Ieder object doorloopt een vast aantal stappen in een dendrochronologisch onderzoek. Selectie en bemonstering wordt niet altijd door de dendrochronoloog (of in deze volgorde) uitgevoerd. Afhankelijk van de aard van het te onderzoeken materiaal kunnen de verschillende stappen meer of minder bewerkelijk zijn.

1. *Selectie*. Allereerst moet worden vastgesteld of het om een dateerbare houtsoort gaat, of er voldoende jaarringen aanwezig is zijn en of het jaarringpatroon vrij is van verstoringen. Voor monsters waarvan de houtsoort niet met het blote oog bepaald kon worden wordt aan de hand van microscopische coupes en een determinatiesleutel³ de houtsoort bepaald.
2. *Bemonstering*. Indien dit nog niet plaatsgevonden heeft, worden (afhankelijk van de aard van het materiaal) dwarsdoorsneden gezaagd, boormonsters genomen of macrofoto's gemaakt. Voor objecten dit niet aangetast mogen worden, worden macrofoto's genomen. Voor droog hout in staande gebouwen zijn boormonsters het meest geschikt en voor de overige gevallen werkt een dwarsdoorsnede het eenvoudigst. Waar mogelijk wordt spinhout of de wankant inbegrepen (dit staat hieronder toegelicht).
3. *Meting*. Ieder element krijgt een unieke metingcode toegekend en vervolgens wordt een zo compleet mogelijk traject van kern tot bast geprepareerd om de jaarringen goed zichtbaar te maken. Langs dit traject worden de jaarringbreedtes ingemeten met een daartoe ingerichte meetopstelling.⁴ Indien mogelijk worden meerdere trajecten per element ingemeten. Deze worden uiteindelijk tot één reeks gemiddeld zodat voor ieder element altijd door één meetreeks vertegenwoordigd wordt. Bij het inmeten wordt het totaal aantal jaarringen, het aantal spinthoutringen, de aanwezigheid van de kern en/of wankant/bast genoteerd. Deze informatie wordt gebruikt voor het schatten van een kapjaar of kapinterval (dit staat hieronder toegelicht). Macrofoto's worden met speciale software⁵ vanaf het beeldscherm ingemeten.
4. *Synchronisatie*. Iedere meetreeks wordt met behulp van dendrochronologische software met een referentie vergeleken. Dit kunnen bestaande referentiecurven zijn, maar ook andere meetreeksen uit dezelfde of vergelijkbare context. Hiervoor wordt met behulp van dendrochronologische software⁶ voor iedere positie tussen de twee reeksen twee parameters berekend:
  1. Student t-waarde. De t-waarde beschrijft de overeenkomst tussen twee getallenreeksen voor een gegeven positie. Hoe hoger deze waarde, hoe sterker de gelijkenis is; een t-waarde hoger dan 5 komt grofweg neer op een kans van 1 op 10.000 dat de gevonden uitslag op toeval berust en kan als een indicatie voor een datering beschouwd worden.

---

³ Schweingruber 1990.

⁴ Een Velmex meetopstelling met Acu-Rite QV10-V lineaire codeerder met een nauwkeurigheid van 10 µm gekoppeld aan een Euromex binoculair microscoop met een vergroting van 10 en 30 maal.

⁵ CooRecorder. L-Å Larson, Cybis Elektronik & Data AB, Saltsjöbaden (Zweden).

⁶ PAST4. Uitgegeven door SCIAM, Wenen (Oostenrijk). www.sciem.com

Voorafgaand aan het berekenen van de t-waarde worden de jaarringbreedtes logaritmisch getransformeerd⁷ zodat deze een normale verdeling benaderen.

2. Gleichläufigkeit (GLK); het percentage van de intervallen tussen twee jaren waarin de meting en referentiecurve gelijktijdig een stijging of daling in het jaarringpatroon laten zien. In de praktijk wordt een GLK van minder dan 62 als zwak beschouwd.

Synchronisaties die aan de statistische vereisten voldoen worden door de dendrochronoloog beoordeeld. De synchronisatie wordt vervolgens geaccepteerd of verworpen. Als de synchronisatie geaccepteerd wordt is de datering een feit. Onderlinge synchronisaties kunnen gebruikt worden om metingen uit dezelfde boom te identificeren en/of om middelcurven samen te stellen die het dateren makkelijker maken.

---

⁷ De zogeheten transformatie van Hollstein (Hollstein 1980).

Bijlage 2

Spinhout en wankant

De datering van de laatste jaarring van een monster is niet per definitie hetzelfde als de laatste jaarring van de boom waar het monster van afkomstig is. Bewerking of aantasting van het hout kan er toe leiden dat de buitenste jaarringen ontbreken. Als de buitenste jaarring van de boom (de wankant) aanwezig is, kan bepaald worden in welk seizoen de boom overleden is. Voor eik kan het spinhout gebruikt worden een kapinterval te schatten. Het spinhout is een zone direct onder de bast waarin een redelijk constant aantal jaarringen aanwezig is. Als dit deels aanwezig is kan het aantal ontbrekende jaarringen geschat worden met enige marge. Bij andere houtsoorten is er geen verschil tussen kern- en spinhout of is het aantal spinthoutringen niet constant.

Verskillende schattingsmethoden voor kapintervallen voor een einddatering in het jaar x.

type	omschrijving	houtsoort	notatie
A	wankant aanwezig, kapinterval vastgesteld buiten groeiseizoen van het laatste jaar	alle	herfst/winter $x/x+1$
A1	wankant aanwezig, kapinterval vastgesteld tijdens groeiseizoen van het laatste jaar.	alle	zomer x
A2	wankant aanwezig; kapinterval vastgesteld in aanvang van volgend groeiseizoen.	alle	lente $x+1$
A*	wankant oppervlakkig aangetast; bijtelling van enkele jaren	niet-eik	$x - x+3$
B	geen wankant, spinhout deels aanwezig; Bayesiaanse schatting van een kapinterval middels OxCal ⁸	eik	mediaan, ($2 \cdot \delta$ interval)
C	alleen spinhoutgrens aanwezig; schatting van een kapinterval	eik	mediaan, ($2 \cdot \delta$ interval)
D	geen spinhout aanwezig	eik	na $x + \text{min. aantal spintringen}$
E	geen spinhout aanwezig	niet-eik	na x

---

⁸ Bronk Ramsey 2009.

Bijlage 3

Grafische weergave van de metingen met referentie indien beschikbaar. Op de x-as staan de jaartallen, op de y-as de ringbreedtes op een logaritmische schaal, uitgedrukt in 1/100 mm. Het spinhout is gestippeld aangegeven. De grijze banen geven intervallen met een positieve GLK aan.

